

טופס סילבוס

שם הקורס בעברית:
גוף האדם ואדריכלות

שם הקורס באנגלית:
The human body and Architecture

סמסטר א, תשע"ח

סוג המסגרת: שיעור בינתחומי 4 ש"ס.

שם המרצה: ד"ר אסתר גרבינר
טלפון: 036405556
שעות קבלה: לפי תאום מראש
דואר אלקטרוני: estherg@post.tau.ac.il

תאור הקורס

השיעור יוקדש לקשר המורכב שבין גוף האדם לאדריכלות – סוגיה מרכזית בתרבות בכלל ובעשייה האדריכלית בפרט. דיונים הגותיים ופראקטיקות אדריכליות התייחסו אל גוף האדם כאל מודל מורפולוגי וואו כאל מודל מבני, ואף יצקו בו ערכים מטפוריים שונים. צורות גוף האדם, אבריו, מפרקיו, מערכותיו, עקרונות מבנהו ואופני תנועתו במרחב הועתקו, נותחו ופורשו בתקופות שונות באופנים שונים. השיעור ידון באלה, ויעסוק גם בחובות, בהישגים ובכישלונות של האדריכלות בשירות גוף האדם על צרכיו ומגבלותיו. נושא רחב וטעון זה יוצג בחלקו ע"י מרצים אורחים מתחומי האמנויות, ממדעי החברה והרוח ומהמדעים המדויקים.

The course will cover the connection between the human body and architecture, which is one of the central issues in western culture. Discussions will be held on the theory and practice of architecture as related to the human body, both as a morphological and structural model as well for deliberate or implied metaphorical values. The form of the human body, as well as concepts with cosmic implications, such as symmetry and proportion, will be studied in theory and practice in various periods for their style and emphasis. This static approach will be complimented by examining the dynamics of the movement of the human body throughout the three

dimensions of space. The course will be concerned with both the social obligation and design failures of architectural attempts to provide for the senses, activities and limitations of the human body.

This far-reaching and highly-charged subject will be discussed by guest lecturers, from the disciplines of the arts, humanities, social and exact sciences.

דרישות הקורס:

- במחצית הראשונה של הסמסטר, נוכחות מלאה בכל הפגישות.
- לאמצע הסמסטר, הכנת הצעה לעבודה בכתב.
- במחצית השנייה של הסמסטר, נוכחות על פי לוח הנחיות קבוצתיות.
- בסוף הסמסטר, הגשת עבודה.

מרכיבי הצינון הסופי:

- בתנאי שמולאה חובת נוכחות של 80% לפחות:
- הצעה כתובה שתוגש בפגישת ההנחיה הקבוצתית: 20%
- עבודת הבית בתום הסמסטר: 80%

מנושאי הקורס:

- גוף האדם כמודל מורפולוגי;
- גוף האדם כמודל מבני;
- ערכיו המשתנים של גוף האדם כפי שהם באים לידי ביטוי בתקופות שונות, בהגות ובעשייה האדריכלית;
- הישגים וכישלונות אדריכליים בשירות גוף האדם על פעילויותיו ומגבלותיו;
- סיור לימודי אחד;
- הרצאות אורח להצגת תכנים, היבטים וכלי מחקר מתחומים משיקים ובעלי השפעה על העשייה האדריכלית;
- פגישות הנחיה.

רשימת ספרות ראשונית:

במהלך הסמסטר יפותחו ביבליוגרפיות פרטניות שעל פי נושאי עבודה ספציפיים להלן מבחר נקודות מוצא:

בקט, סרט [Film] בתוך: **סמואל בקט: מחזות**, תרגום: שמעון לוי, תל אביב, 2007.

ויטרוביוס **על אודות האדריכלות בעשרה ספרים**, תרגום: רוני רייך, דביר, תל-אביב, 1997.

וישנקו ערן, "להחזיר את המחול לקדמת הבמה: על כתב תנועה אשכול-וכמן כאלטרנטיבה תרבותית", **חברה**, ספטמבר, 2003.

לה קורבוזיה, **לקראת ארכיטקטורה** תרגום מצרפתית: עידו בסוק, הוצאת בבל 1998.

מבארינה, ואלר, **איגרת לשחקנים**, בבל, תל-אביב, 2000.

De Certeau, M. (1984), *The Practice of Everyday Life*, University of California Press.
קטעים מתורגמים מהספר ב: מ' דה סרטו, 'המצאת היומיום', תיאוריה וביקורת, 10, תשנ"ז, עמ' 15–24).

Derrida, Jacques, *Memoirs of the Blind*, the U of Chicago P, Chicago and London, 1993.

Dodos G., Tavernor R. (Ed.), *Body and Building: Essays on the Changing Relation of Body and Architecture*, MIT Press, Cambridge, 1997.

Goldsmith Selwyn, *Designing for Disabled*, Architectural Press, Oxford, 1997.

Lynch, Kevin, *The Image of the City*, MIT Press, Cambridge, London, 1960.

Krell David Farrell, *Architecture, Ecstasies of Space, Time, and the Human Body*, State University of New York Press, New York, 1995.

, Kurokawa Kisho, *Intercultural Architecture: The Philosophy of Symbiosis* Academy Edition, London, 1991.

Le Corbusier, *The Modulor*, Faber Edition, London, 1952.

Longhurst Robyn, *Bodies: Exploring Fluid Boundaries*, London, 2000.

Marberry Sara O., *Health Care Design*, John Wiley & Sons, New York, 1996.

Marberry Sara O., *The Power of Color: Creating Healthy Interior Spaces*, 1995.

Mérelau-Ponty Maurice, *Phénoménologie de la perception*, Gallimars, Paris 1945.

Nas Peter J. M., Brakus Chantal, *The Dancing House, Instances of Human Body in City and Architecture*, Leiden University, 2003.

Pallasmaa Juhani, *The Eyes of the Skin. Architecture and the Senses*. John Wiley: New York, 2005.

Perelman Marc, *Voir et Incarner, Une phénoménologie de l'espace, corps – architecture – ville*, Editions Les Belles Lettres, Paris, 2015.

Pile Steve, *The Body and the City: Psychoanalysis, Space and Subjectivity*, Routledge, London, 1996.

Poovey Mary, "The production of abstract space", in: S.hardy Aiken, A. Brigham, S. A. Marston, P. Waterston (ed.), *Making Worlds, Gender, Metaphor, Materiality*, The University of Arizona Press, Tucson, 1998.

Rykwert Joseph, *On Adam's House in Paradise, The Idea of the Primitive Hut in Architectural History*, MIT Press, Cambridge, London, 1981.

Rykwert Joseph, ***Body and Building: Essays on the Changing Relation of Body and Architecture***, MIT Press, Cambridge, 2002.

Sale Kirkpatrick, ***Human Scale, Coward***, McCann & Geoghegan, New York, 1982.

Sennet Richard, ***Flesh and Stone: The Body and he City in Western Civilization***, Faber and Faber, London, 1996.

Oskar schlemmer, ***Body, memory, and architecture***, Yale University Press, New Haven, 1977.

Wagenaar cor (Ed.), ***The Architecture of Hospitals***, Nai Publishers, Rotterdam, 2006.